

Republica Moldova
Raionul Orhei
Consiliul Comunei
Zorile

Tel. 0(235)69536; 69688; 69518
E-mail:primaria-zorile@yandex.ru



Республика Молдова
Орхейский район
Коммунальный
Совет Зориле

Тел. . 0(235)69536; 69688; 69518
E-mail:primaria-zorile@yandex.ru

Proiectul
Decizie nr. din
al Consiliului Comunei Zorile

Privind aprobarea Regulamentului
cu privire la constatarea, examinarea
și arhivarea cauzelor contravenționale
și instituirea Comisiei Administrative

În temeiul art.14 (2) lit. w¹ al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, art. 10, 118-126 al Codului Administrativ al RM nr.116 din 19.07.2018; Regulamentului comisiei administrative aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 25.03.2010, în scopul stabilirii procedurii de constatare a contravențiilor, întocmire a proceselor-verbale cu privire la contravenție, examinare a cauzelor contravenționale, emitere a Deciziei asupra contravenției și aplicării corecte a Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008, Consiliul comunal Zorile

D E C I D E:

- 1.1 Se aprobă Regulamentul cu privire la constatarea, examinarea și arhivarea cauzelor contravenționale, conform anexei 1.
- 1.2 Se instituie Comisia Administrativă pe lângă autoritatea executivă a Consiliului mun. Orhei, formată din 7 membri în componența căreia intră președinte, vicepreședinte, secretarul comisiei și 4 membri.
- 1.3 Se aprobă componența nominal a Comisiei Administrative, conform anexei 2.
- 1.4 Se aprobă modelul citației conform anexei nr.3;
- 1.5 Se aprobă modelul procesului-verbal, conform anexei 4;
- 1.6 Se aprobă modelul hotărârii de aplicare a sancțiunii contravenționale, conform anexei 5;
- 1.7 Se aprobă modelul Registrului de evidență a formularelor de procese-verbale cu privire la contravenții eliberate, conform anexei nr.6;
- 1.8 Se aprobă modelul Registrului de evidență a formularelor de procese-verbale cu privire la contravenții anulate, conform anexei nr.7;
- 1.9 Se aprobă modelul Registrului de evidență a formularelor de procese-verbale cu privire la contravenții, conform anexei nr.8;
- 1.10 Se aprobă modelul Registrului de înregistrare și evidență a dosarelor contravenționale, conform anexei nr.9;
- 1.11 Se aprobă modelul Dării de seamă privind procesele-verbale cu privire la contravenții, conform anexei nr.10;

Se aprobă modelul Dării de seamă privind dosarele contravenționale examinate în instanță, conform anexei nr.11;

2. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii acesteia în registrul de stat al actelor locale și poate fi atacată în judecătoria Orhei în termen de 30 zile de la comunicare în condițiile Codului administrativ;
3. Controlul asupra executării prezentei decizii revine primarului comunei Zorile dlui Panfil Igor.

Secretarul consiliului comunal Zorile

Guler Nina

Autor

Panfil Igor

Regulamentul cu privire la constatarea, examinarea și arhivarea cauzelor contravenționale pe teritoriul UAT comunei Zorile

I. NOȚIUNI GENERALE

1.1. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu prevederile Codului contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu prevederile Regulamentului comisiei administrative aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 25.03.2010, cu scopul de a unifica practica de constatare și examinare a cauzelor contravenționale și excluderea eventualelor încălcări ale drepturilor participanților la procesul contravențional

1.2. Prezentul Regulament stabilește obligațiile, responsabilitățile și modul de realizare a funcțiilor pentru prevenirea și depistarea cauzelor contravenționale (în domeniul gospodăriei locativ – comunale, comerțului, prestării serviciilor și în domeniul construcțiilor) întru asigurarea executării Legilor, Hotărârilor Parlamentului și Guvernului RM, deciziilor Consiliului comunal, dispozițiilor Primarului și altor acte normative.

1.3. Prevederile prezentului Regulament reglementează modalitatea de constatare a contravențiilor, de încheiere a proceselor verbale cu privire la contravenții (în continuare procese-verbale), examinarea cauzelor contravenționale, arhivare și aplicarea sancțiunilor în raza comunei Zorile.

1.4. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Contravenție – acțiunea sau inacțiunea- ilicită, cu un grad de pericol mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul Contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Contravenția continuă - se consideră contravenție continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității contravenționale. În cazul contravenției continue nu există pluralitate de contravenții. Contravenția continuă se consumă în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Contravenție flagrantă - contravenție descoperită de către agentul constator în momentul săvârșirii ei.

Contravenția prelungită - se consideră contravenție prelungită fapta săvârșită cu o unică intenție, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni și/sau inacțiuni contravenționale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenție. Contravenția prelungită se consumă în momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni contravenționale.

Sancțiune contravențională – este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție. Sancțiunile contravenționale aplicabile de către agentul constator persoanelor fizice și juridice sunt avertismentul, amenda.

Tentativă - se consideră tentativă de contravenție acțiunea sau inacțiunea intenționată, îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei contravenții care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

Domiciliu - locuință sau construcție destinată locuirii permanente sau temporare (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), anexele lor nemijlocite constituind partea lor indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin domiciliu se înțelege și orice teren privat, vehicul, navă maritimă sau fluvială privată, birou.

Participanți la procesul contravențional – persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, agentul constataător și comisia administrativă.

Agentul constataător – este reprezentantul autorității publice locale care constată, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul stabilit de Codul contravențional. În calitate de agent constataător sunt desemnați funcționarii APL și/sau serviciilor comunale, împuterniciți cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare.

Contravenient – persoană fizică, persoană cu funcție de răspundere sau persoană juridică care a comis o contravenție.

Comisia administrativă – comisia de pe lângă autoritatea executivă a administrației publice locale care se formează de către consiliul local, în componența președintelui, vicepreședintelui, secretarului comisiei și 4 membri (funcționari din cadrul autorității publice locale sau reprezentanți ai societăți civile).

Comisia administrativă examinează contravențiile prevăzute 75, 76, 92, 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 165, 170–175, 180, 181, 227, art. 273 pct. 9), 91), 11), 15) și 16) din Codul Contravențional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție – este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constataător pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În cazul pluralității de contravenții săvârșite de aceeași persoană, constatate în același timp de același agent, a căror soluționare ține de competența aceluiași organ, se încheie un singur proces-verbal.

Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 din Codul contravențional aduce la nulitatea acestuia.

Constatarea faptei contravenționale – activitate desfășurată de agentul constataător, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului – verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de transmitere a dosarului, după caz, comisiei administrative, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Unitate convențională – măsură de stabilire a amenzii, care este egală cu 50 lei.

Sanțiunea contravențională - măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție.

Amendă – este o sancțiune pecuniară care se aplică contravenientului în cazurile și în limitele prevăzute de Codul Contravențional.

Persoana cu funcție de răspundere - se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor/ acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

Pluralitatea de contravenții - situația în care o persoană săvârșește două sau mai multe contravenții.

Presupunere rezonabilă - situația în care agentul constataător dispune de anumite informații referitor la locul aflării instrumentelor ce au servit la săvârșirea contravenției, precum și obiectele sau documentele care pot avea importanță pentru cauză.

Proces contravențional - activitatea desfășurată de către agenții constataători, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

II. PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

2.1. Procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul de constatare a faptei contravenționale reprezintă activitate desfășurată de agentul constataător, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii

contravenționale sau de transmitere a dosarului, după caz, comisiei administrative, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

2.2. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatatator privind săvârșirea contravenției.

2.3. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției și Codului contravențional.

2.4. În cazul procesului contravențional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

2.5.Principiile de desfășurare a procesului contravențional

2.5.1. La baza desfășurării procesului contravențional stau următoarele principii: principiul legalității, principiul egalității în fața legii, principiul dreptății, principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale; principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, menționate la art. 5-9 din Codul contravențional.

2.5.2. Persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru faptele săvârșite cu vinovăție. Astfel este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de Codul contravențional.

2.5.3. Prezumția de nevinovăție, se exprimă prin: persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atât timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de Codul contravențional;

2.5.4. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile Codului contravențional, se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

2.5.5. Este posibilă de răspundere contravențională persoana fizică cu capacitatea de exercițiu deplină care, în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani sau persoana juridică în condițiile Codului Contravențional.

2.5.6. Persoana fizică cu vârsta între 16 și 18 ani este posibilă de răspundere contravențională pentru contravențiile indicate la art. 16 alin. (2) din Codul contravențional.

Capitolul III. Constatarea cauzei contravenționale și întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție

3.1. Constatarea faptei contravenționale reprezintă activitatea, desfășurată de agentul constatatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de întocmire a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, care prezumă întocmirea actelor procedurale aprobate în ordinea stabilită.

3.2. Contravențiile prevăzute la art. 104¹, 126¹, 154, art. 157 alin. (1)-(3), (5)-(10), art. 178, 179, 180¹, 181, art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1) și (1¹), art.364 alin.(1) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale.

3.2.1. Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii-adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul APL, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

3.2.2. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

3.2.3. În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.104¹,178 și 179, agentul constatatator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439⁶.

3.3. Agentul constatatator, în procesul de constatare a faptei contravenționale va identifica norma contravențională, în baza căreia persoana vinovată este trasă la răspundere contravențională, prin

încadrarea juridică a contravenției care trebuie să fie temeinică (motivată de starea de fapt stabilită) și legală (motivată de starea de drept apreciată). Încadrarea juridică a contravenției se realizează prin indicarea corectă și precisă a normei din partea specială și după caz, din partea generală a Codului contravențional, precum determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție și indicii calificativi a componentei contravenției. Temeinicia învinuirii bazate se stabilește prin identificarea stării de fapt a faptei contravenționale, bazate pe probele dobândite în modul stabilit, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

3.4. Funcționarul care constată săvârșirea unei contravenții întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.

3.5. Procesul-verbal cu privire la contravenție se întocmește în două exemplare, dintre care primul rămâne în gestiunea agentului constator, iar al doilea este înmănat contravenientului.

3.6. În procesul-verbal cu privire la contravenție nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări, în cazul necesității unor astfel de acțiuni, se întocmește un nou proces - verbal, în care se face consemnarea respectivă.

3.7. În procesul-verbal cu privire la contravenție vor fi incluse următoarele date, conform ordinii expuse:

3.7.1. Data, ora și locul întocmirii procesului-verbal;

3.7.2. Numele, prenumele agentului constator;

3.7.3. Denumirea și adresa juridică a autorității pe care o reprezintă agentul constator care a constatat contravenția;

3.7.4. Date despre persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

În cazul persoanei fizice:

- a) numele, prenumele, patronimicul;
- b) locul nașterii, data nașterii, cetățenia, sexul;
- c) tipul actului de identitate (buletin, pașaport), seria, numărul, eliberat de oficiul, la data, IDNP compus din 13 cifre;
- d) domiciliul: țara, localitatea, strada, blocul și numărul apartamentului;
- e) locul de muncă, ocupația, numărul de telefon și adresa de e-mail.
- f) în cazul în care persoana nu are actele de identitate la sine sau dacă refuză să le prezinte, se va solicita suportul colaboratorilor MAI, conform prevederilor art.440 alin.(6) din Codul contravențional, care prevede că, *la solicitarea unor alți agenți constatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenției.*

În cazul persoanei juridice:

- g) denumirea, codul fiscal al persoanei juridice;
- h) sediul (adresa juridică);
- i) numele, prenumele, funcția și numărul de telefon al persoanei cu funcție de răspundere și/sau reprezentantului care reprezintă interesele persoanei juridice.

3.7.5. Timpul comiterii contravenției, cu specificarea datei, lunii, anului, orei comiterii (sau perioada cuprinsă între);

3.7.6. Locul comiterii contravenției, fiind inclusă localitatea, strada și numărul corespunzător;

3.7.7. Fapta contravențională care a fost săvârșită la care se vor indica elementele constitutive ale contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, precum și se vor specifica eventualele pagube cauzate de contravenție. Totodată, se va indica încadrarea juridică a faptei prin consemnarea normei materiale contravenționale încălcate, conform articolelor respective din Codul contravențional;

3.7.8. Explicațiile contravenientului, cu precizarea obiecțiilor, probelor și completărilor pe care le aduce în apărarea sa.

a) În cazul în care contravenientul nu are obiecții, acest fapt urmează a fi indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție cu aplicarea semnăturii contravenientului;

3.7.9. Date despre reprezentant: numele, prenumele, domiciliul părinților sau ai altor reprezentanți legali.

a) Aceste date vor fi incluse în cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional este un minor.

b) De reținut la acest capitol că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție împotriva unui minor se va ține cont de prevederile art. 16 din Codul contravențional, conform cărora este pasibilă de răspundere contravențională persoana fizică responsabilă care, în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani.

c) În cazul minorului care a săvârșit o faptă ce se încadrează în dispoziția normei din partea specială a cărții întâi, agentul constatator va expedia materialele cauzei contravenționale autorității administrației publice locale pentru problemele minorilor. La demersul agentului constatator, instanța de judecată poate aplica față de minor măsuri de constrângere cu caracter educativ conform art. 104 din Codul penal.

3.7.10. Informația privind probele administrate (în cazul în care există).

3.8. În procesul administrării probelor, Agentul constatator va ține cont de prevederile art. 425 din Codul contravențional prin descrierea probelor și mijloacele de acumulare a acestora.

3.9. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delictive, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

3.10. Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute:

a) prin violență, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere;

b) prin metode ce contravin prevederilor în vigoare;

c) prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

3.11. Informații privind corpurile delictive (în cazul în care au fost ridicate).

3.11.1. În acest sens, se vor individualiza corpurile delictive, prin descrierea formei, mărimii, culorii, greutății, alte caracteristici care permit individualizarea lor, indicându-se datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

3.11.2. În procesul de ridicare a corpurilor delictive, agentul constatator va întreprinde următoarele:

a) Va individualiza corpurile delictive și va înscrie informația despre acestea în procesul-verbal, prin descrierea succintă.

b) În cazul în care au fost ridicate corpuri delictive, iar spațiul din procesul-verbal nu este suficient pentru specificarea tuturor corpurilor delictive, se va întocmi un act de ridicare, care urmează a fi semnat de agentul constatator și contravenient, în care se vor specifica detaliat corpurile delictive ridicate (forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor, datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor). În această situație, în procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator va specifica faptul că actul de ridicare nr. ___ din _____ este parte componentă a procesului-verbal cu privire la contravenție.

c) Va anexa corpurile delictive la procesul-verbal cu privire la contravenție sau la actul de ridicare, după caz.

d) Corpurile delictive care, din cauza volumului sau din alte motive nu pot fi păstrate, urmează a fi sigilate și lăsate la păstrare la proprietar sau alt posesor legal, fotografiate, iar fotografiile anexate la procesul-verbal. În acest caz, agentul constatator va înscrie în procesul-verbal faptul că, corpurile delictive au fost fotografiate, iar fotografiile (se va indica numărul acestora) sunt anexate la procesul-verbal.

e) În cazul în care în calitate de corpuri delictive sunt bunuri ușor alterabile, acestea vor fi lăsate la păstrare la proprietar sau alt posesor legal și va fi confiscată contravaloarea acestora.

f). În situația respectivă, agentul constatator va face mențiunea în procesul-verbal că a fost confiscată contravaloarea bunurilor (cu indicarea acestora) în mărimea corespunzătoare.

g) Contravaloarea bunurilor confiscate (bancnotele) se va anexa la procesul-verbal cu privire la contravenție.

h) În situațiile descrise la pct 3.11.2. lit. d) și e), când bunurile, sunt ușor alterabile, din cauza volumului sau din alte motive, se lasă la păstrare la proprietar sau alt posesor legal, agentul constatator va face mențiunea corespunzătoare *{bunurile se lasă la păstrare și se indică numele, prenumele persoanei domiciliul, precum și datele identificare a acesteia}* în procesul-verbal la compartimentul corpuri delictive sau în actul de ridicare, după caz.

3.11.3. Concomitent, agentul constatator va informa persoana la care au fost lăsate la păstrare bunurile despre răspunderea care o poartă potrivit art.251 din Codul penal pentru înstrăinarea, tănuirea bunurilor încredințate (corpurilor delictive). Persoana va semna în acest sens, sub mențiunea “*despre răspunderea pe care o port conform art.251 din Codul penal am fost informat, pentru ce semnez.*”

3.11.4. Dacă bunurile rezultate din săvârșirea contravenției și veniturile de la aceste bunuri au fost comasate cu bunurile dobândite legal, se va confisca acea parte din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din săvârșirea contravenției și a veniturilor de la aceste bunuri.

3.11.5. Dacă bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei contravenții sau rezultate din săvârșirea contravenției, precum și orice venituri generate de aceste bunuri, aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora. Dacă bunurile respective au fost transferate cu titlu gratuit unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea acestora, bunurile se confiscă.

3.11.6. În cazul în care corpurile delictive au fost ridicate (fără a fi lăsate la păstrare), în cazul ridicării corpurilor delictive cu transmiterea ulterioară pentru efectuarea expertizei sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, urmează a fi asigurată paza bunurilor ridicate.

3.11.7. Astfel, la păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte, la transmiterea lor pentru efectuarea expertizei sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, precum și la transmiterea cauzei altui organ sau instanței judecătorești, agentul constatator trebuie să ia măsuri pentru a preveni pierderea, deteriorarea, alterarea, atingerea între ele sau amestecul corpurilor delictive ori al altor obiecte.

3.11.8. Corpurile delictive ridicate se păstrează pînă la soluționarea cauzei contravenționale.

3.11.9. În toate cazurile în care agentul constatator a ridicat corpuri delictive (cu lăsarea la păstrare sau ridicarea fizică a acestora), va transmite procesul-verbal cu privire la contravenție în instanța de judecată.

3.11.10. Agentul constatator va face mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal sau în actul de ridicare (cu respectarea regulilor sus-menționate), nu va adopta decizia asupra contravenției, dar va remite procesul-verbal însoțit, după caz, de actul de ridicare, în instanța de judecată pentru aplicarea sancțiunii și a se decide asupra corpurilor delictive ridicate.

3.11.11. Potrivit art. 431 alin. (4) din Codul contravențional, la judecarea cauzei contravenționale, instanța hotărăște asupra corpurilor delictive potrivit art. 439⁷ din Codul contravențional și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravențional.

3.11.12. Potrivit art. 431 din Codul contravențional și Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 57 din 29.11.2013 cu privire la examinarea cauzei contravenționale în cazul existenței corpurilor delictive - în cazul existenței corpurilor delictive, agentul constatator urmează să expedieze cauza contravențională în original pentru judecare în instanța de judecată cu păstrarea unei copii a acesteia.

3.11.13. Agentul constatator care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție va participa în instanța de judecată în calitate de reprezentant.

3.12. Semnăturile agentului constatator, a contravenientului și a martorului (în cazul în care există).

3.13. În cazul în care contravenientul refuză să semneze în procesul-verbal cu privire la contravenție, acest fapt va fi consemnat în procesul-verbal și va fi certificat, în mod obligator, prin

semnătura cel puțin a unui martor. În acest caz, în procesul-verbal se va indica numele, prenumele, patronimicul și IDNP-ul martorului.

IV. AGENTUL CONSTATATOR ȘI COMPETENȚA ACESTUIA

4.1. În cadrul Administrației Publice Locale al comunei Zorile, autoritate competentă să soluționeze cauzele contravenționale sunt:

- a) comisia administrativă;
- b) agentul constatator

4.2. Contravențiile prevăzute la 104¹, 126¹, 154, art.157 alin.(1)–(3), (5)–(10), art.178, 179, 180¹, 181, art.273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1) și (1¹) și art.364 alin.(1) din Codul contravențional se constată de către agentul constatator.

4.3. Desemnarea agenților constatatori are loc prin dispoziția Primarului.

4.4. Agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sunt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele – verbale de constatare a contravențiilor.

4.5. Primăria comunei Zorile:

4.5.1. Specialistul desemnat constată contravențiile prevăzute la:

a) art. 104¹ distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor proprietate comună a asociațiilor de coproprietari în condominiu;

b) art.126¹ - Pășunatul ilegal al animalelor;

c) art.154 - Încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor;

d¹) art.157 alin. (1) - Încălcarea cerințelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viața ori sănătatea acestora;

d²) art.157 alin. (2) - Aplicarea intenționată a acțiunilor ce provoacă dureri sau suferință animalelor;

d³) art.157 alin. (3) - Acțiunile specificate la alin. (1) și (2) care au avut drept urmare mutilarea sau moartea animalului;

d⁴) art.157 alin. (5) - Eschivarea deținătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om;

d⁵) art.157 alin. (6) - Deplasarea liberă a câinilor agresivi sau a celor periculoși în raza localității sau transportarea acestora în transportul public fără lesă și botniță;

d⁶) art.157 alin. (6¹) - Creșterea sau ținerea câinilor fără autorizația necesară sau în condiții ce prezintă pericol pentru oameni sau animale

d⁷) art.157 alin. (7) - Omiterea colectării deșeurilor provenite de la animalul plimbat în spațiul public

d⁸) art.157 alin. (8)– Refuzul de a elimina animalul mort sau îngroparea acestuia în loc neautorizat;

d⁹) art.157 alin. (9)– Îndemnarea publică la cruzime față de animale sau justificarea acesteia;

d¹⁰) art.157 alin. (10)– Asmuțirea animalelor de companie la oameni sau la animale

e) art.170 - Conectarea neautorizată la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare;

f) art.171- Deteriorarea intenționată a sistemului de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare la efectuarea de lucrări;

g) art.172 - Încălcarea regulilor privind zonele de protecție a rețelelor de conducte de apă și a instalațiilor de alimentare cu apă și de canalizare;

h) art.173- Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă și de la sistemul de canalizare;

i) art.174 - Deteriorarea intenționată a aparatelor de evidență a consumului de apă potabilă și a volumului de apă uzată evacuată;

î) art.175- Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă și volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

- j) art.178 – Încălcarea regulilor de construire a caselor cu un nivel în localitățile rurale și a căsuțelor de livadă în întovărășirile pomicole;
 - k) art.179 – Construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente;
 - l) art.180 - Încălcarea legislației cu privire la locuințe
 - m) art.180¹ – Încălcarea regulilor cu privire la accesul autovehiculelor utilizate cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau parcările supraterane de tip închis;
 - n) art.181 – Încălcarea regulilor de asigurare a curățeniei în localitățile urbane și rurale
 - o) art.273 pct. 9) - Desfășurarea activității de comerț fără notificarea autorității administrației publice locale;
 - o¹) art.273 pct. 9¹) – Organizarea sau desfășurarea comerțului în alt loc decât cel notificat autorității administrației publice locale, inclusiv aflat pe teritoriul pieței;
 - o²) art.273 pct. 11) - Desfășurarea oricărei activități comerciale în perioada suspendării activității comerciale;
 - o³) art. 273 pct. 15) -Desfășurarea activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației și/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitate, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă;
 - o⁴) art.273 pct.16) - Necoresponderea unității comerciale cu datele indicate în notificarea depusă privind inițierea activității de comerț;
 - p) art.326 alin.(1) - Încălcarea termenului stabilit pentru depunerea cererii de înregistrare a dreptului asupra bunurilor imobiliare;
 - p¹)art.326 alin.(1¹) - Neînregistrarea în termenul stabilit a contractelor privind investițiile în construcții la oficiile cadastrale teritoriale de către partea care asigură construcția bunului imobil;
 - q) art.364 alin.(1) - Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară fără permisiunea autorității administrației publice locale și fără acordarea, în modul stabilit, a unui spațiu de afișaj;
- 4.5.2. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 75, 76, 92, 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 165, 170–175, 180, 181, 227, art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) se remit spre examinare comisiei administrative de pe lângă Primăria comunei Zorile.
- 4.5.3. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la. 157 alin.(4), (6)–(10), art. 364 alin.(1) se remit spre examinare poliției.
- 4.5.4. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la. art.157 alin.(1)–(3) și alin.(5), (6¹) se remit spre examinare Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
- 4.5.5. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 157 alin.(6), (9) și (10) art. 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.
- 4.5.6. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art 180¹ se remit spre examinare poliției și Agenției pentru Supraveghere Tehnică.
- 4.5.7. În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.104¹, 178 și 179, agentul constator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439⁶.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENTULUI CONSTATOR

5.1. Agentul constator are dreptul:

- 5.1.1. Să constate, în limitele competenței sale contravențiile prevăzute în Codul contravențional;
 - 5.1.2. Să colaboreze cu alte servicii publice (colaboratorii inspectoratului de poliție, inspectoratului fiscal, inspecției ecologice),
 - 5.1.3. Să invite sau să informeze reprezentanții agenților economici prestatori de servicii în vederea atragerii contravenientului la răspundere, după caz;
 - 5.1.4. Este abilitat să înainteze indicații și prescripții conducătorilor întreprinderilor gospodăriei comunale, organizațiilor și agenților economici privind problemele vizate;
 - 5.1.5. Să prezinte propuneri pentru audierea conducătorilor întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor publice la ședințele Consiliului.
- 5.2. Agentul constator este obligat:

- 5.2.1. Să respecte Constituția și legile Republicii Moldova;
- 5.2.2. să execute obligațiunile sale de serviciu stabilite în fișa postului, să nu ascundă acțiuni ilicite;
- 5.2.3. Să păstreze confidențialitatea datelor, cu care face cunoștință în cadrul activității;
- 5.2.4. Să examineze în termen contestațiile și adresările cetățenilor referitor la contravențiile administrative în limitele competenței;
- 5.2.5. Să explice contravenienților drepturile și obligațiunile acestora în procesul întocmirii proceselor-verbale cu privire la contravenție;
- 5.2.6. La solicitarea contravenientului să atragă traducătorul, după caz;
- 5.2.7. Să ia o poziție neutră la depistarea și constatarea contravențiilor administrative;
- 5.2.8. Să elaboreze rapoarte despre rezultatele activității pentru problemele vizate.

VI. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONTRAVENIENTULUI

- 6.1. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
 - 6.1.1. La apărare;
 - 6.1.2. Să cunoască fapta imputată;
 - 6.1.3. Să primească informație în scris și explicații în privința drepturilor prevăzute de art. 384;
 - 6.1.4. Să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
 - 6.1.5. Să prezinte probe;
 - 6.1.6. Să formuleze cereri;
 - 6.1.7. Să conteste decizia asupra cauzei;
 - 6.1.8. La traducător;
 - 6.1.9. Să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
 - 6.1.10. Să solicite audierea martorilor;
 - 6.1.11. Să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să expună obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.
- 6.2. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
 - 6.2.1. Să asigure accesul liber la locul săvârșirii contravenției;
 - 6.2.2. Să prezinte actele necesare la solicitarea agentului constatator;
 - 6.2.3. Să se conformeze dispozițiilor legale ale agentului constatator.

VII. MODUL DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

- 7.1. Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunț ori se autosesizează cînd dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.
- 7.2. La constatarea contravenției administrative, agentul constatator prezintă legitimația de serviciu și întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.
- 7.3. Imediat sau cel mult în 3 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de codul contravențional.
- 7.4. Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravențional se stabilește competența unei alte autorități abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza contravențională, materialele se remit în aceeași zi conform competenței.
- 7.5. În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenție se înregistrează, în modul stabilit pentru corespondența de intrare, într-un registru de evidență în ordinea încheierii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator, se transmit spre informare conducătorului, după care se transmit spre examinare conform competenței.
- 7.6. Procesele-verbale se întocmesc pe formularele de strictă evidență, stabilite.
- 7.7. Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

7.8. Faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia.

7.9. În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugări, alte modificări. În cazul necesității unor acțiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

7.10. Partea revolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei comisiei administrative, instanței de judecată pentru examinarea cauzei contravenționale.

7.11. În cazul deciziei de sancționare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde și date privind informarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 72 de ore de la stabilirea ei. În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constator, procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale. Faptul recunoașterii contravenției și al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.

7.12. În cazul deciziei de remitere a cauzei contravenționale spre examinare comisiei administrative sau în instanța de judecată, agentul constator transmite după competență procesul-verbal și materialele cauzei contravenționale.

7.13. Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În cazul procesului-verbal încheiat în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se expediază prin poștă cu aviz recomandat.

7.14. În cazul constatării unui act contravențional, agentul constator nu încheie proces – verbal cu privire la contravenție dacă persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional recunoaște că este vinovată de săvârșirea contravenției și acceptă să plătească pe loc sancțiunea amenzii contra chitanță.

VIII. CHITANȚA DE ÎNCASARE A AMENZII LA LOCUL CONSTATĂRII

8.1. Contravenientul poate plăti amenda aplicată de agentul constator, contra unei chitanțe de încasare care va conține:

- a) data, ora și locul de efectuare a plății;
- b) numele, prenumele și domiciliul persoanei sancționate;
- c) numele, prenumele și calitatea agentului constator, autoritatea pe care o reprezintă;
- d) norma contravențională în a cărei teme este aplicată sancțiunea;
- e) suma amenzii;
- f) semnăturile părților.

8.2. Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmânează persoanei sancționate, faptul înmînării menținându-se în copia de pe chitanță.

8.3. Chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență, modelul căruia se aprobă de către organele de conducere ale Serviciilor comunale și/sau autorității executive.

IX. TERMENII DE CONTESTARE

9.1. În termen de 15 zile din momentul înștiințării despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, contravenientul, este în drept să contesteze acesta.

9.2. Contestația la procesul-verbal cu privire la contravenție se depune în organul prezentat de agentul constator. Nu mai târziu de 3 zile din momentul înregistrării contestației, agentul constator expediază contestația și materialele cu privire la contravenție în comisia administrativă.

9.3. Depunerea contestației sistează executarea pedepsei stabilită în procesul-verbal.

X. RESPONSABILITATEA AGENTULUI CONSTATOR

10.1. Agentul constator este responsabil:

- a) de autenticitatea datelor indicate în procesul-verbal;
- b) de informarea contravenientului despre drepturile acestuia;
- c) pentru decizia aprobată cu privire la calificarea și constatarea contravențiilor administrative;
- d) poartă răspundere pentru corectitudinea realizării și aplicării Codului contravențional;

10.2. Persoanele responsabile, abilitate cu funcții de constatare a contravențiilor administrative, care fac abuz de drepturi, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială și penală în modul stabilit de lege.

XI. EMITEREA DECIZIEI ASUPRA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE

11.1. După completarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu datele sus menționate, agentul constatator care a întocmit procesul-verbal va remite procesul-verbal comisiei administrative pentru examinarea cauzei și adoptarea Deciziei asupra contravenției

11.2. Decizia asupra contravenției va fi emisă la locul examinării contravenției imediat după constatarea contravenției.

11.3. Comisia administrativă emite decizie sub formă de hotărâre.

11.4. Agentul constatator adoptă decizia.

11.5. Există 3 tipuri de Decizii/hotărâri care pot fi emise:

- a) De aplicare a sancțiunii contravenționale;
- b) De încetare a procesului;
- c) De remitere conform competenței organului competent pentru examinare.

11.5.1. Decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale

a) La aplicarea sancțiunii contravenționale, comisia administrativă va ține cont de criteriile generale de individualizare a sancțiunii contravenționale, precum și de circumstanțele atenuante și agravante.

b) Conform art. 41 alin. (1) din Codul contravențional, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante.

c) Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită, se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional.

d) Conform art. 42 din Codul contravențional, la aplicarea sancțiunii contravenționale față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se consideră circumstanțe atenuante:

- 1) prevenirea consecințelor prejudiciabile sau repararea benevolă a prejudiciului;
- 2) contribuția la descoperirea contravenției;
- 3) săvârșirea contravenției într-un concurs de împrejurări personale sau familiale;
- 4) săvârșirea contravenției de către un minor, o femeie gravidă sau o persoană care întreține copil cu vârsta de pînă la 8 ani;

5) acțiunile ilegale sau imorale ale victimei care au provocat contravenția.

e) Se pot considera atenuante și alte circumstanțe decât cele prevăzute mai sus.

f) Potrivit art. 43 alin.(1) din Codul contravențional, la aplicarea sancțiunii contravenționale față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se consideră circumstanțe agravante:

- 1) continuarea comportării ilicite, contrar somației de a se pune capăt unei astfel de comportări;
- 2) săvârșirea contravenției de către o persoană care anterior a fost sancționată pentru o contravenție similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză;
- 3) instigarea sau atragerea minorilor la săvârșirea contravenției;
- 4) săvârșirea contravenției de către un grup de persoane;
- 5) săvârșirea contravenției profitându-se de condițiile unor calamități naturale sau ale altor stări excepționale;

6) săvârșirea contravenției în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe. Instanța de judecată este în drept, în funcție de caracterul contravenției, să nu considere această circumstanță ca agravantă;

7) săvârșirea contravenției față de un minor, de o femeie, de o persoană în etate sau față de o persoană care se află în imposibilitatea de a se apăra din cauza bolii, dizabilității ori altui factor.

g) Comisia administrativă va da apreciere gradului prejudiciabil al faptei, va cerceta multiaspectual circumstanțele în care a fost săvârșită contravenția, persoana care a săvârșit-o și potrivit circumstanțelor examinate și constatate, va stabili mărimea sancțiunii contravenționale.

h) Ținând cont de faptul că, conform articolelor ce reglementează contravențiile atribuite în competența APL, sancțiunea care poate fi aplicată este amenda, aceasta va fi aplicată luând în considerație prevederile art. 34 din Codul contravențional și ținând cont de limitele stabilite de articolele Părții speciale ale Codului contravențional care o stabilesc.

i) În acest sens, potrivit art. 34 alin. (2)-(2³) din Codul contravențional, amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere - de la 10 la 1500 de unități convenționale.

î) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a Codului contravențional, după caz:

1) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;

2) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

j) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a Codului Contravențional se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

k) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi a Codului contravențional.

l) Aplicarea amenzii pentru tentativa de contravenție:

1) Conform art. 43¹ din Codul contravențional, la aplicarea sancțiunii pentru tentativa de contravenție se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora fapta nu și-a produs efectul. Mărimea sancțiunii pentru tentativa de contravenție nu poate depăși trei sferturi din maximumul celei mai aspre sancțiuni prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi pentru contravenția consumată.

m) Aplicarea amenzii pentru pluralitate de contravenții:

1) Potrivit art. 44 din Codul contravențional, în cazul în care una și aceeași persoană săvârșește două sau mai multe contravenții, se aplică sancțiune pentru fiecare contravenție în parte.

2) Dacă persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multe contravenții, se aplică sancțiune pentru fiecare contravenție în parte, stabilindu-se definitiv sancțiunea pentru concurs de contravenții prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă ori prin cumulul sancțiunilor aplicate în limitele stabilite de articolul care prevede sancțiunea mai gravă.

3) Potrivit art. 444 din Codul contravențional, în cazul pluralității de contravenții săvârșite de aceeași persoană, constatate în același timp de același agent, a căror soluționare ține de competența aceluiași organ, se încheie un singur proces-verbal.

11.5.2. Decizia de încetare a procesului

a) Va fi emisă decizie de încetare a procesului contravențional în situația în care va exista unul din cazurile prevăzute de art 441 din Codul contravențional, și anume :

1) nu există faptul contravenției;

2) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31;

3) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepția cazului de reabilitare a acesteia;

4) pentru același fapt și privitor la aceeași persoană există o decizie/hotărâre definitivă;

5) pentru același fapt este pornita urmărire penală;

6) nu este identificat făptuitorul, iar termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat;

7) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător și nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

11.5.3. Decizia de remitere conform competenței organului competent pentru examinare

a) O astfel de decizie va fi luată în cazul în care agentul constatator a constatat săvârșirea unei contravenții, examinarea căreia nu este în competența acestuia.

b) În asemenea caz, funcționarul care a întocmit procesul-verbal, va completa procesul-verbal cu mențiunea că se remite după competență către organul competent, indicând denumirea organului competent, adresa juridică a acestuia și norma juridică din Codul contravențional care îi atribuie competența de examinare a cauzei contravenționale respective.

c) La determinarea organului competent să soluționeze cauza contravențională, vor fi verificate prevederile art.400-423¹⁰ din Codul contravențional, care reglementează autoritățile și contravențiile, soluționare cărora este de competența acestora.

d) Totodată, se va face și recomandarea corespunzătoare, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de încetare a procesului.

e) În cazul constatării competenței unui alt organ competent de examinare a procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta va fi remis în aceeași zi sau cel târziu a treia zi lucrătoare organului respectiv pentru luarea unei decizii. Procesul-verbal va fi remis în original cu toate actele aferente dosarului contravențional. O copie a dosarului contravențional va fi păstrată la funcționarul care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție.

f) Remiterea procesului-verbal va fi asigurată de către agentul constatator care l-a întocmit și se va remite cu scrisoare de însoțire semnată de viceprimarul responsabil de domeniu.

g) De asemenea, vor fi remise instanței de judecată procesele-verbale în care au fost ridicate corpuri delictive, cu recomandarea aplicării sancțiunii corespunzătoare, fără a aplica sancțiunea de către agentul constatator. În acest caz se vor aplica prevederile prezentului Regulament descrise la capitolul ridicării corpurilor delictive.

h) Totodată dacă, în procesul examinării cauzei contravenționale, se constată că încălcarea conține elementele constitutive ale infracțiunii, agentul constatator asigură remiterea materialele procurorului sau ofițerului de urmărire penală, după competență, fără a fi aplicată sancțiunea contravențională.

i) În situația respectivă, agentul constatator nu va adopta Decizia, iar procesul-verbal în original va fi remis către organul de urmărire penală, cu scrisoare de însoțire semnat de primar.

XII. Înmânarea procesului-verbal cu privire la contravenție

12.1. Contravenientului îi vor fi aduse la cunoștință drepturile sale prevăzute la articolele 378, 384, 448 din Codul contravențional, inclusiv dreptul de a contesta decizia asupra contravenției și dreptul de a achita jumătate din amendă dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul stabilirii ei.

12.2. Contravenientului i se va înmâna contra semnătură un exemplar al procesului-verbal cu privire la contravenție.

12.3. Pentru confirmarea faptului că, contravenientului i-au fost aduse la cunoștință drepturile sale, precum și că a primit un exemplar al procesului-verbal cu privire la contravenție acesta va semna în procesul-verbal cu privire la contravenție la pozițiile respective.

12.3. În cazul în care procesul-verbal a fost întocmit în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, sancțiunea contravențională nu va fi aplicată și contravenientul va fi citat în modul prevăzut la art 382 din Codul contravențional pentru examinarea cauzei contravenționale și înmânarea procesului-verbal cu privire la contravenție.

12.4. Citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează sau se expediază prin poștă. Citarea se poate face și prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, poștă electronică ori prin orice alt sistem de mesagerie electronică în cazul în care autoritatea dispune de mijloacele tehnice necesare pentru a dovedi că citația a fost primită. Citarea se face în așa fel ca persoana chemată să primească

invitația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în fața autorității respective. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora și în locul indicate în citație. În cazul imposibilității de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând motivul.

12.5. Citarea persoanei se va face prin scrisoare semnată de viceprimarul de ramură, care va fi adresată contravenientului cu indicarea adresei juridice/domiciliului, trimisă cu aviz recomandat și care va conține următoarea informație:

12.5.1. În cazul în care contravenientul nu s-a prezentat la data citării și agentul constatator dispune de informația că contravenientul cunoaște sau trebuia să cunoască despre locul, data și ora examinării cazului (de exemplu este avizul de recepție a citației care confirmă faptul că citația a fost primită), va fi aplicată sancțiunea contravențională și procesul verbal va fi remis contravenientului prin intermediul Poștei Moldovei cu aviz recomandat.

12.5.2. În termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit recomandat părților care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale și, la cerere, cer prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar

XIII. Înregistrarea și evidența proceselor-verbale cu privire la contravenție

13.1. Procesele-verbale cu privire la contravenție, vor fi înregistrate de către agenți constatați responsabili de întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenții în Registrul de evidență a cauzelor contravenționale (RECC) ținut de către fiecare agent constatare.

13.2. Procesele-verbale vor fi înregistrate în cel mult 24 ore din momentul întocmirii.

13.3. RECC este ținut de agentul constatare și luat la evidență ca dosar de nomenclator, care se află în gestiune. După expirarea perioadei de raport (anual), RECC este transmis pentru păstrare în arhivă, conform termenelor prevăzute pentru arhivarea acestui tip de registru, iar pentru anul următor începând cu 1 ianuarie se vor introduce registre noi.

13.4. În cazul în care au fost recepționate procese-verbale cu privire la contravenție întocmite de agenți constatați ai altor autorități, pentru adoptarea Deciziei de către comisia administrativă conform competenței, procesele-verbale se vor înregistra în RECC de agentul constatare responsabil de domeniul contravenției săvârșite, va fi adoptată Decizia asupra contravenției și se va face mențiunea corespunzătoare în Registru.

13.5. Primarul asigură controlul referitor la evidența, sistematizarea, arhivarea, analiza și raportarea:

- a) sesizărilor cu privire la contravenții;
- b) materialelor contravenționale constatate și examinate;
- c) materialelor contravenționale încetate;
- d) cererilor de contestare parvenite;
- e) litigiilor contravenționale aflate pe rol în instanțele judecătorești care vizează activitatea agenților constatați;
- f) hotărârilor, deciziilor și încheierilor judecătorești adoptate;
- g) sumelor amenzilor stabilite și încasate.

13.6. Evidența și sistematizarea materialelor contravenționale se vor efectua pe suport de hârtie și în variantă electronică.

13.7. În caz de deteriorare a formularului procesului-verbal cu privire la contravenții, se întocmește o explicație cu privire la cauzele deteriorării, iar formularul procesului-verbal deteriorat este considerat nul și ulterior casat concomitent cu registrul de evidență în ordinea stabilită.

XIV Acțiunile în cazul în care Decizia asupra cauzei contravenționale a fost contestată

14.1. Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatare sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia.

14.2. În cazul în care este contestată Decizia asupra cauzei contravenționale, contestația în original împreună cu dosarul contravențional va fi remisă instanței de judecată în raza de deservire a administrației publice locale, pentru examinare conform competenței, în cel mult 3 zile de la data recepționării contestației.

14.3. Contestația depusă asupra Deciziei pe marginea contravenției în termenul stabilit la pct. 35 din prezentul Regulament suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție.

14.4. Depunerea contestației peste termenul de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale, nu suspendă executarea deciziei agentului constatare. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

14.5. În cazul depunerii contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, Autoritatea va fi reprezentată în instanță, de către agentul constatare care a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție sau alt funcționar împuternicit prin procură, după caz.

XV. Acțiunile în cazul în care sancțiunea aplicată nu este executată

15.1. Suma amenzii stabilite conform deciziei de sancționare se achită de către contravenient la buget prin intermediul instituțiilor financiare, oficiilor poștale sau pe altă cale legală conform legislației în vigoare.

15.2. Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult în 72 ore din momentul stabilirii ei, în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

15.3. După primirea dovezii de achitare a amenzii, exemplarul se anexează la materialele cauzei contravenționale respective.

15.4. Agentul constatator va ține evidența achitării amenzii contravenționale.

15.5. În cazul constatării neachitării amenzii în decursul a 30 de zile de la data stabilirii și agentul constatator dispune de confirmarea precum că contravenientul cunoaște/sau trebuia să cunoască despre amenda aplicată, acesta va remite originalul procesului-verbal cu privire la contravenție sau decizia executorului judecătoresc conform competenței teritoriale în termen de 5 zile.

15.6. Conform art. 315 alin. (4) din Codul de executare, executarea amenzii contravenționale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul contravenientului.

15.7. Potrivit art. 34 alin. (4) din Codul contravențional, dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art. 38 alin.(4) din Codul contravențional.

15.8. Potrivit Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 30 din 01 noiembrie 2012 privind soluționarea cauzelor de înlocuire a amenzii contravenționale aplicate persoanei fizice de către agentul constatator, în cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea voință de la achitarea amenzii, executorul judecătoresc, solicită instanței de judecată, din raza de activitate a autorității competente, să asigure executarea sancțiunii contravenționale adică din raza de activitate a acestui executor judecătoresc să soluționeze chestiunea executării sancțiunii contravenționale, adică a înlocuirii amenzii cu o altă sancțiune contravențională, în condițiile art. 34 alin. (4) din Codul contravențional.

15.9. Activitatea aferentă inițierii măsurilor de încasare a amenzii și/sau înlocuirea sancțiunii se pune în sarcina agentului constatator care a examinat cauza contravențională din cadrul subdiviziunii structurale ale Serviciului Fiscal de Stat.

15.10. Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărîrea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.

XVI. Arhivarea cauzelor contravenționale

16.1. După finisarea activităților de constatare a faptei contravenționale agentul constatator cu drept de acumulare a probelor și constatare a contravențiilor va întocmi dosarul contravențional cusut în ordinea stabilită și sigilat, după cum urmează:

a) coperta (față) dosarului cauzei contravenționale;

b) borderoul documentelor aflate în dosarul cauzei contravenționale;

c) sesizarea cu privire la săvârșirea faptei ilicite (după caz);

d) procesul-verbal cu privire la contravenție;

e) explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul Contravențional (după caz);

f) depozițiile martorilor sau a altor participanți la proces (după caz);

g) copia actelor de identitate a contravenientului (după caz);

h) toate actele procedurale efectuate separat;

i) dovada de achitare a amenzii;

î) dovada, referitor la măsurile de încasare forțată a amenzii;

j) hotărîrea judecătorească (în cazul examinării de către instanță);

k) dovada remiterii materialelor cauzei contravenționale conform competenței;

- l) alte acte administrate în procesul contravențional;
- m) coperta (spate) a dosarului cauzei contravenționale.
- n) Dosarul cauzei contravenționale este numerotat, cusut, sigilat și luat la evidență, ca dosar de nomenclator, în subdiviziunile respective, conform termenelor prevăzuți pentru arhivare.

XVII.DISPOZIȚII FINALE

17.1. Modificările și completările în prezentul Regulament se operează prin decizia Consiliului comunal.

17.2. Regulamentul intră în vigoare din momentul aprobării de către Consiliul comunal Zorile.

**Comisia administrativă
de pe lângă autoritatea executivă a Consiliului comunal Zorile**

1. Primarul comunei Zorile - președintele comisiei administrative;
2. Directorul CRIS Speranța - vicepreședintele comisiei administrative;
3. Secretarul consiliul local Zorile secretarul comisiei administrative;
4. Specialistul în domeniul perceperii fiscale - membru al comisiei administrative;
5. Specialistul în domeniul reglimentări problemelor regimului funciar - membru al comisiei administrative;
6. Directorul grădiniței Stejărel - membru al comisiei administrative;
7. Contabilul-șef al primăriei comunei Zorile - membru al comisiei administrative.

CIT A Ț I E

“Primăria comunei Zorile vă citează pentru data de _____, ora _____, la adresa _____ bir. _____, pentru a participa la adoptarea Deciziei asupra cauzei contravenționale, conform procesului-verbal cu privire la contravenție Seria _____ nr. _____ întocmit la data de _____ în privința _____ (se indică numele, prenumele persoanei fizice/denumirea persoanei juridice, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. _____ din Codul contravențional.

În cazul în care nu vă prezentați la data citării, Decizia asupra cauzei contravenționale va fi adoptată în absența Dvs. ”

Secretrul comisiei administrative _____



PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

Seria ZO Nr. _____

" ____ " _____ 20 ____ ora _____ Locul încheierii _____

1. Agent constatator _____

(calitatea, numele și prenumele agentului constatator)

2. Denumirea autorității pe care o reprezintă: _____

3. Datele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Numele: _____ Prenumele: _____ Patronimicul: _____

3.2. Locul și data nașterii _____

3.3 Cetățenia _____

3.4 sexul _____

3.5. Identificat prin _____ seria _____ numărul _____ eliberat de _____ la _____

IDNP _____

3.6. Domiciliul: țara _____ localitatea _____ strada _____ bloc _____ ap. _____

3.5. Locul de muncă _____ ocupația _____ tel: _____

Persoana juridică:

3.6. Denumirea întreprinderii _____ codul fiscal _____

3.7. Sediul (adresa juridică) _____

3.8. Reprezentant _____ Adresa _____ tel. _____

4. Timpul comiterii: data _____ luna _____ anul _____ ora comiterii _____ (sau perioada cuprinsă între) _____

5. Locul comiterii (localitatea, adresa) _____

6. Fapta contravențională: _____

(elementele constitutive ale contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice)

Prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art. _____

din Codul contravențional al Republicii Moldova.

7. Explicațiile contravenientului în privința căruia s-a întocmit proces-verbal: _____

8. Interpret/traducător (numele, prenumele, patronimicul, funcția) _____

_____ am fost informat despre răspunderea penală conform prevederilor art. 312 din Cod penal, pentru traducerea/interpretarea incorectă, fapt pentru care semnez _____

9. Reprezentant legal (nume, prenume, domiciliul) _____

10. Au fost ridicate corpuri delict/probe _____

11. Mențiunea privind refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal, motivele refuzului/absența contravenientului _____

12. Martor: _____

(numele, prenumele, patronimicul, IDNP, semnătura)

13. Semnăturile: Agent constatator _____

Contravenient _____

Martor _____

14. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR

14.1. Aplicarea sancțiunii contravenționale: _____

14.2. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru care semnez _____

14.3. Încetarea procesului contravențional _____

14.4. Remitere pentru examinare conform competenței _____

14.4.1. Organul competent _____
adresa _____

14.4.2. Cu recomandarea _____

15. Agentul constatator al autorității _____

(numele, prenumele, funcția agentului constatator care a examinat cauza contravențională)

Data _____ **ora** _____ **semnătura** _____

Semnătura contravenientului și data

16. Amenda urmează a fi achitată la contul IBAN al bugetului de stat (contul trezoreriei de încasări)

17. În caz de dezacord cu decizia emisă sunteți în drept să o contestați în termen de 15 zile de la data primirii acesteia. Conform alin.(3) art.34 și alin.(11) art.443 din Codul contravențional – contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul stabilirii ei.

Drepturile și obligațiile prevăzute la art.34, 384, 378 și 448 din [Codul contravențional](#), specificate pe verso, au fost explicate și un exemplar al procesului-verbal am primit, fapt pentru care semnez:

(semnătura contravenientului și data)

Prevederile Codului contravențional care stipulează drepturile persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional

Articolul 34. Amenda

- (1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 lei.
- (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.
- (2¹) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:
 - a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;
 - b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.
- (2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.
- (2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.
- (2⁴) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.
- (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul stabilirii ei. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.
- (3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de țineră a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.
- (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza evitării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:
 - a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;
 - b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;
 - c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;
 - d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).
 - (5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.
 - (6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.
 - (7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.
 - (8) Amenda se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

- (2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
 - a) la apărare;
 - b) să cunoască fapta imputată;
 - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
 - d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
 - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
 - f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
 - g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
 - h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
 - i) să prezinte probe;
 - j) să formuleze cereri;
 - k) să conteste decizia asupra cauzei;
 - l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
 - m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
 - n) să solicite audierea martorilor;
 - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiectivelor sale în procesul-verbal;
 - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
 - q) să se impace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
 - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârile judecătorești;
 - t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
 - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional al drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
 - a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
 - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
 - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
 - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței;
 - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată;
 - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 378. Dreptul la apărare

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.
- (2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).
- (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.
- (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale

- (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).
- (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.
- (3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.
- (4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.
- (5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.
- (6) În cazul prevăzut la alin.(2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.
- (7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.
- (8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.

DECIZIA
cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale

Comisia administrativă a Primăriei comunei Zorile, examinând la data de _____
procesul verbal cu privire la contravenție și materialele anexate în privința cet.
_____, IDNP _____ cu domiciliu în rl Orhei,
s. _____, manifestată prin

_____ ,
în modul stabilit de autoritatea administrației publice locale, a curățeniei în localitățile rurale în
special pe terenul public din _____.

Fapt ce confirmă procesul verbal Seria ZO Nr. _____

Reprezentant _____

Locul comiterii contravenției rl Orhei, s. _____ la data de _____ ora

Adus la cunoștință, (procesul verbal expediat prin intermediul oficiului poștal).

A DECIS:

A recunoaște vinovat pe _____, domiciliat rl Orhei s. _____ de
comiterea contravenției prevăzute de art. _____ din Codul contravențional și a-i aplica sancțiune
sub formă de amendă în mărime de _____ unități convenționale, ce constituie suma de
_____ (_____) lei.

Amenda urmează a fi achitată în instituțiile financiare pe contul:

Denumirea beneficiarului: Primăria comunei Zorile

Beneficiar:

Prestatorul beneficiar:

Adresa Băncii:

Adresa juridica:

Cod fiscal:

Cod IBAN:

Decizia este adoptată conform art. _____ Cod
Contravențional și este adusă la cunoștința contravenientului

Locul adoptării deciziei rl Orhei, Primăria comunei Zorile

Președintele ședinței Igor PANFIL

Secretarul responsabil

Membrilor prezenți la ședință

NOTă: Conform art. 34 alin. (2⁴) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia..

Conform art. 34 alin. (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, în acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Conform art. 34 alin. (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare.

Decizia poate fi contestată în decurs de 15 zile, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator.

Președintele Comisiei

Secretarul Comisiei

COTOR DECUPABIL

Decizia privind aplicarea amenzii în sumă de _____ lei am primit-o și am fost preîntâmpinat asupra termenului de achitare a acesteia.

Semnătura contravenientului

Registrul de înregistrare și evidență a dosarelor contravenționale

Nr.	Numele Prenumele / Denumirea contravenientului	APL/IM	Articolul	Data primirii	Semnătura	Persoana responsabilă desemnată	Data încheierii dosarului	Rezultatul definitiv al examinării
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Darea de seamă privind procesele-verbale cu privire la contravenții pentru perioada _____

Numărul proceselor verbale încheiate	Numărul proceselor verbale anulate	Numărul proceselor verbale examine în instanța de judecată de fond	Numărul proceselor verbale aflate pe rol	Numărul hotărîrilor instanței de judecată definitive	Suma aflată la încasare

Persoana responsabilă de întocmirea Dării de seamă _____ (N.P.) _____ (Semnătura)

_____ (N.P.) _____ (Semnătura)

Darea de seamă privind dosarele contravenționale examinate în instanță pentru perioada _____

N.	Dosarul contravențional	Articolul	Suma	Instanța de judecată	Hotărîrea instanței	Note
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

Total dosare contravenționale: _____
Dosare aflate pe rol _____ în sumă de _____
Dosare finisate _____ în sumă de _____

_____ (N.P.)

_____ (Semnătura)

